

med mig. Jeg har argumenteret ud fra det Synspunkt, at Stamhuse og Fideikommisgodser aldeles utvivlsomt var af privatretlig Oprindelse, derom kunde der overhovedet ikke føres Diskussion. Jeg tog dernæst fat paa Lenene og bemærkede, at det samme var Tilfældet med dem, og det er paa dette Punkt, Ministeren erklærede sig enig med mig.

Den eneste, som har erklæret sig uenig med mig, er det ærede Medlem fra Odense (Marott), som forsøgte at gøre gældende, at Len skulde være Statsejendom. Allerede i sit første Foredrag truede det ærede Medlem mig med, at han skulde rykke frem med en Række juridiske Udtalelser, og jeg maa sige, at jeg følte mig angst og bange ved at vide dette ukendte hængende over mit Hoved. Og da det ærede Medlem fik Ordet anden Gang, følte jeg mig ogsaa et Øjeblik noget usikker, idet der blev nævnt en Overretssagfører Vallø. Nu er jeg naturligvis bange for det ukendte, det virker undertiden med en vis dømonisk Magt og kan fremkalde en vis Ængstelse. Jeg var glad ved, at jeg ikke skulde svare lige straks, thi jeg kunde ikke benægte den Mulighed, at der her i Landet var en stor Jurist, hvis Navn jeg aldrig før havde hørt, og det var jeg ganske naturligt ængstelig og bange for at bekende. Jeg havde heldigvis en Eftermiddag til Raadighed, og den sørgede det ærede Medlem fra Odense for, at jeg kom til at tilbringe paa den behagelige Maade, at jeg telefonerede omkring til samtlige mine juridiske bekendte, som jeg kunde ringe op, og spurgte: Hvem er den store Vallø? Men ingen kendte ham, han var ukendt paa Parnassets Top og ogsaa længere ned ad Bjergets Sider, jeg har overhovedet ikke truffet noget Menneske, som kendte ham. Jeg tillader mig derfor at betragte dette mere som en Spøg fra det ærede Medlems Side. Han vil være ganske ude af Stand til at fremføre nogen som helst juridisk Autoritet for sit Standpunkt: at Lenene skulde være Statsejendom. Jeg maa holde mig ikke, om jeg saa maa sige, til min egen Lærdom — den er Gud bedre det ikke stor —, men til de ganske nøjagtige og præcise Citater, som jeg oplæste af gældende Love. Der siges saa tydeligt som noget, at Len er Privatejendom, som er opstaaet derved, at Lens- og Stamhusbesiddere frivillig har gjort deres Allodialgods til Feudalgods og opdraget dem til Len til Kongen.

Den anden Autoritet, som det ærede Medlem fra Odense rykkede frem med imod mig, var min egen Partifælle, det ærede Medlem fra Aalborg (Birck), men den lille Fejltagelse, som det ærede Medlem fra

Odense der gjorde sig skyldig i, har han allerede rettet, og jeg skal selvfølgelig derfor ikke røre mere ved den Side af Sagen.

Mit Partis Standpunkt er dette, at vi er ganske enige i, at Len og Stamhuse skal ophæves, og at Jordan skal gaa over i den frie Omsætning, vi er enige i, at det er et Spørgsmaal, som maa løses, og som ganske sikkert ogsaa kan løses. Derimod staar vi endnu noget tvivlende overfor Spørgsmaalet om Fideikommiskapitalerne, og den Begrundelse, som den højtærede Justitsminister gav for, at Fideikommiskapitalerne skulde kunne blive fri, var ikke tilfredsstillende. Der blev kun henvist til, at det skulde være paa Grund af Grundlovens Bud, at de skulde overgaa til fri Ejendom, men Grundlovens Bud siger: Len, Stamhuse og Fideikommisgodser, men den taler ikke om Fideikommiskapitalerne, og af de Grunde, jeg nævnede, første Gang jeg havde Ordet, kan vi ikke indrømme, at det er nødvendigt, vi kan ikke indrømme, at det er nationaløkonomisk heldigt, og vi kan ikke indrømme, at det er juridisk begrundet. Jeg henviser der ogsaa til, at saadant kunde drage Konsekvenser efter sig. Adskillige Gange i Debatten har det været fremme, jeg tror ikke, jeg gør det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) Uret, naar jeg siger, at det var ham, der gjorde en Bemærkning om, at til de ufødte Slægter kunde der ikke tages Hensyn. Skulde jeg der have taget fejl, gør jeg det ærede Medlem en Undskyldning, men det blev nævnt. Dette er en Betragtning, som aldeles ikke kan holde. Der staar i Overformynderiet adskillige Kapitaler, som kommer ufødte Slægter til gode. Adskillige Kapitaler er satte fast paa den Maade, at f. Eks. første Led i Slægten ikke skal have dem, men derimod det næste Led, om det maatte komme. Angriber man Fideikommiskapitalerne ud fra det Synspunkt, at man ikke har noget Hensyn at tage til de ufødte Slægter, kan man, som jeg bemærkede tidligere, komme langt, meget længere, end vistnok noget Medlem af Tinget overhovedet ønsker.

Det ærede 9de Medlem for København (A. C. Meyer) talte om, at Parker og Skove under Fideikommisserne holdtes aabne, og der hørte jeg for øvrigt de eneste velvillige Ord fra Socialdemokratiets Side overfor Lens- og Stamhusbesidderne. Det glædede mig, for saa vidt som det var Udtryk for en vis Retfærdighedsfølelse fra det ærede Medlems Side, og det er ganske sikkert rigtigt. Det er et Punkt, jeg er paa det rene med, at man maa have sin Opmærk-